

ת"פ 17610/03/16 - מדינת ישראל נגד יוסף צפר

בית משפט השלום בתל אביב - יפו
ת"פ 17610-03-16 מדינת ישראל נ' צפר

בפני
בעניין: כבוד השופט ד"ר שאול אבינור
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד אורי פרייסמן
פרקליטות מחוז תל-אביב (מיסוי וכלכלה)
המאשימה
נגד
יוסף צפר
ע"י ב"כ עו"ד אודי ויסבאום
הנאשם

גזר דין

א. רקע כללי והסדר הטיעון בין הצדדים:

1. הנאשם הודה בעובדות כתב האישום שהוגש נגדו, במסגרת הסדר טיעון שכלל הסכמות חלקיות לעניין העונש. על יסוד הודאה זו הורשע הנאשם בשש עבירות של שימוש במרמה, ערמה או תחבולה בכוונה להתחמק ממס, לפי הוראות סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] (להלן - פקודת מס הכנסה), וב-33 עבירות של שימוש במרמה ותחבולה במטרה להתחמק ממס לפי הוראות סעיף 117(ב)(8) לחוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975 (להלן - חוק מע"מ).
2. בעובדות כתב האישום נטען, בתמצית, כלהלן:
 - בין שנת 2007 לבין שנת 2010 הועסק הנאשם כעובד שכיר בחברות למתן שירותי שליחויות ומהכנסתו המדווחת על ידי מעסיקיו נוכה מס במקור.
 - בין שנת 2007 לבין שנת 2012 הפיק הנאשם הכנסות נוספות מ"מקורות ומעיסוקים שונים", בסך כולל שאינו פחות מ-1,922,380 ₪ (לא כולל מע"מ).
 - בין שנת 2007 לבין שנת 2012 פעל הנאשם במרמה, עורמה ותחבולה, בכוונה להתחמק ממס, בכך שלא הודיע לפקיד השומה על התחלת עיסוקיו ולא ניהל פנקסי חשבונות ורשומות, כנדרש בהתאם להוראות פקודת מס הכנסה; ובכך שלא נרשם כעוסק מורשה לצורך הוראות חוק מע"מ, לא ניהל פנקסים ורשומות ולא הגיש דוחות תקופתיים למנהל מע"מ, כנדרש לפי הוראות חוק מס ערך מוסף.
 - בין שנת 2007 לבין שנת 2011 לא הגיש הנאשם דוחות שנתיים לפקיד השומה בגין הכנסותיו, כנדרש בהתאם להוראות סעיף 131 לפקודת מס הכנסה.

עמוד 1

בעשותו כאמור לעיל מנע הנאשם, בין שנת 2007 לבין שנת 2012:

(א) דיווחים לפקיד השומה על הכנסות שנתיות, אשר צמחו לו ממקורות העיסוק השונים, בסך כולל שאינו פחות מ-1,922,380 ₪ (לא כולל מע"מ).

(ב) דיווחים תקופתיים למנהל מע"מ בסך כולל שאינו פחות מ-1,922,380 ₪ (לא כולל מע"מ), אשר סכום המע"מ הכולל הנצמח ממנו הינו 305,512 ₪.

3. הנאשם הודה כאמור בעובדות כתב האישום ועל יסוד הודאתו הורשע בעבירות שצוינו בפסקה 1 דלעיל. ההודאה ניתנה במסגרת הליך של גישור, בו הגיעו הצדדים להסדר טיעון בדבר הסכמות חלקיות לעונש. על פי הסכמות אלה, המאשימה הוגבלה לטיעון לעונש של 12 חודשי מאסר בפועל, וכן ענישה נלווית הכוללת קנס סמלי, ואילו ההגנה לא הוגבלה בטיעוניה.

הנאשם הסיר את מלוא מחדליו מושא כתב האישום.

ב. הראיות לקביעת העונש ועיקר טיעוני ב"כ הצדדים:

4. כראיות לקביעת העונש הגיש ב"כ המאשימה את גיליון הרישום הפלילי של הנאשם (הוגש וסומן ע/1). כעולה מגיליון זה, לנאשם, יליד שנת 1970, 6 הרשעות קודמות, רובן בעבירות סמים ורכוש. שתי הרשעותיו הקודמות האחרונות של הנאשם הינן חדשות יחסית, משנת 2014. עוד יצוין, כי הנאשם נשפט בעברו פעמיים לעונשי מאסר בפועל, שנקבע לגביהם כי ירוצו בדרך של עבודות שירות.

5. ב"כ המאשימה הדגיש בטיעונו את היבטי החומרה בפרשה דנא, דהיינו: סכום ההשמטה המשמעותי - כמעט 2 מיליון ₪; התמשכות העבירות - לאורך תקופה של שש שנים רצופות; העלמה של מקור הכנסה שלם - המקשה על אפשרות הגילוי; וריבוי העבירות - כאשר עסקינן בעבירות חמורות של מרמה.

6. ב"כ המאשימה עמד על הערכים החברתיים הנפגעים כתוצאה מביצוען של עבירות מסים - ההגנה על קופה הציבורית, על השוויון בנשיאה בנטל המס ועל תקינות מנגנון גביית המסים - והדגיש את חומרת הפגיעה בהם במקרה דנא, בהתחשב במכלול נסיבות העניין: הנאשם פעל בדרך של מרמה באופן שיטתי ולאורך שנים, בכך שהעלים כליל מקור הכנסה שלם והשמיט הכנסה בהיקף גדול.

7. ב"כ המאשימה ער כמובן לנסיבות הקולה המשמעותיות בעניינו של הנאשם - הודאתו בעובדות כתב האישום כמות-שהוא והסרת מלוא מחדליו - אך הוסיף וטען כי אין הם חזות הכל, וכבר שוקללו במסגרת הסדר הטיעון והגבלת טיעוני המאשימה. במיוחד הדגיש ב"כ המאשימה כי בהסרת מחדל, כשלעצמה, אין לשלול השתתפות עונש של מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח.

8. באשר למתחם העונש ההולם הפנה ב"כ המאשימה לפסיקה מחמירה, אם כי ישנה יחסית ומלפני תחילתו של תיקון מס' 113 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין), וביקש לקבוע מתחם עונש הולם שבין 12 חודשי מאסר בפועל לבין 18 חודשי מאסר בפועל. באשר לגזירת עונשו של הנאשם בתוך מתחם זה הסכים ב"כ המאשימה כי נוכח נסיבות הקולה יש לגזור את העונש ברף התחתון של המתחם לו עתר, דהיינו: 12 חודשי מאסר בפועל. ב"כ המאשימה עתר עוד להטלת ענישה נלווית בהתאם להסכמות אליהן הגיעו הצדדים במסגרת הליך הגישור.

9. ב"כ הנאשם, מצידו, החל את טיעונו בתיאור נסיבותיו האישיות המורכבות של הנאשם. חרף

ילדות בנסיבות לא פשוטות של משפחה חד הורית, כאשר אמו נתקה עמו קשר בטרם גיוסו, השלים הנאשם את חוק לימודיו בבית הספר, התגייס לצבא ואף שירת כחייל קרבי הן בשירותו הסדיר והן בשירות מילואים (ר' במסגרת המסמכים שהוגשו מטעם הנאשם, ס/1).

10. ב"כ הנאשם ער לעברו הפלילי של הנאשם, אך לשיטתו הוא אינו כה מכביד משום שאינו בתחום המיסים. רוב הרשעותיו הקודמות של הנאשם הן בגין עבירות סמים, שאותם לפי הטענה צרך על רקע של תאונות דרכים והצורך להתמודד עם הכאבים שסבל בגינן. בהקשר זה צירף ב"כ הנאשם שני מסמכים מהיחידה להתמכרויות בעיריית קריית אונו, משנת 2011, שניתנו כנראה על רקע אחד מתיקו הקודמים של הנאשם. במסמכים נאמר כי הנאשם משתתף בהליך טיפולי ביחידה ומביע מחויבות רבה להליך.

11. באשר להיבט הכלכלי טען ב"כ הנאשם כי במשך שנים ארוכות עבד הנאשם למחייתו כשליח, חי בצניעות רבה וחסך כספים. ב"כ הנאשם רימז, כי המקור להכנסות הנאשם שלא דווחו - אשר אינו מצוין בעובדות כתב האישום, שבהן כאמור מדובר על הכנסה מ"מקורות ומעיסוקים שונים" - היה עיסוק הכרוך בבושה, ואף בכך יש כדי ללמד על נסיבות חייו הקשות של הנאשם.

12. ב"כ הנאשם השווה בין התנהלות הנאשם להתנהלות הרשות המיסים בפרשה דנא, וטען כי בעוד שהנאשם נהג בהגנות מרבית - תוך שיתוף פעולה מלא מתחילת החקירה, לרבות בחשיפת כל עיסוקיו והכנסותיו ולאחר מכן בהודאה בעובדות כתב האישום שהוגש נגדו - לא כך נהגה רשות המיסים. כמסתבר, בד בבד עם חקירתו של הנאשם הגיש פקיד שומה דן בקשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב, בה ביקש להוציא צו עיקול על חשבון הבנק של הנאשם ואופנוע שבבעלותו, עד לסך של 3.4 מיליון ₪. זאת, הגם שבסופו של דבר חובו הכולל של הנאשם למס הכנסה לא עלה על סך של 1.6 מיליון ₪. לטענת ב"כ הנאשם, בקשה זו הוגשה באופן בלתי הוגן, על מנת להפעיל לחץ על הנאשם להסכים לתשלום של שומות מנופחות וריביות, ויש לזקוף התנהלות זו לזכותו של הנאשם.

13. עוד הדגיש ב"כ הנאשם, כי בסופו של דבר הסיר הנאשם את מלוא מחדליו לכל הרשויות, מעל ומעבר לאמור בכתב האישום, כלהלן: למס הכנסה - תשלום בסך של 1,601,717 ₪; למס ערך מוסף - תשלום בסך של 405,958 ש"ח (אם כי על שובר התשלום נכתב בכתב יד "לא לתשלום - שולם סך 350 אלפי ש"ח"; לביטוח לאומי - בסך של 365,949 ₪ (ר' במסמכים ס/1).

14. ב"כ הנאשם הלן גם על התנהלות רשות המיסים בדחיית בקשת הנאשם לתשלום כופר חלף הגשת אישום פלילי. ב"כ הנאשם הגיש בהקשר זה דוגמאות של החלטות כופר, אשר ניתנו במקרים אחרים בהם סכום ההשמטה היה דומה או גבוה מהסכום אותו השמיט הנאשם, וטען כי בקשת הנאשם נדחתה באופן שרירותי וללא כל הנמקה. ב"כ הנאשם הוסיף והפנה, בהקשר זה, לגזר הדין בת.פ. 6747/08 **מדינת ישראל נ' גבאי ואח'** (2012), בו בגין עבירות חמורות יותר הוטל עונש שכלל מאסר בעבודות שירות, וטען להחמרה בלתי מוצדקת בעמדת המאשימה בעניינו של הנאשם. על רקע זה עתר ב"כ הנאשם לקביעת מתחם עונש הולם מקל, ולהשתת עונש שלא יעלה, ברכיב המאסר בפועל, על תקופה שניתן לרצותה בדרך של עבודות שירות.

15. לבסוף הנאשם, בדברו האחרון לעונש, הביע התנצלות וחרטה עמוקים, וסיפר כי הוא מבין שפגע בראש ובראשונה בעצמו, נפשית וכלכלית. הנאשם אמר שחסך כספים מגיל צעיר וכעת רוב חסכוניותו הלכו לקופת המדינה. עוד הוסיף הנאשם כי ביקש לעשות כל שאפשר על מנת להימנע מלהגיע למעמד

לפני בית המשפט, ועל כן הסיר את מלוא מחדליו, ועתר לרחמי בית המשפט.

ג. דין והכרעה:

(1) קביעת מתחם העונש ההולם:

16. בעת גזירת עונשו של נאשם על בית המשפט לקבוע, תחילה, את מתחם העונש ההולם לכל אירוע עברייני שבגינו הורשע הנאשם, ולאחר מכן לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם; והכל כאמור בהוראות סעיף 40ג יחד עם סעיף 40ג לחוק העונשין. על פי הוראות חוק העונשין, קביעת מתחם העונש ההולם תיעשה תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות ובמידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות. יוטעם, כי לפני לא נתגלתה מחלוקת שכתב האישום עניינו ב"אירוע" אחד בלבד, הגם שמדובר בריבוי עבירות המתפרסות על פני תקופה של למעלה מחמש שנות מס.

17. באשר לעבירות מס חזרה הפסיקה וקבעה כי מדובר בעבירות חמורות, שביצוען פוגע בערכים חברתיים חשובים, ובהם ההגנה על הקופה הציבורית שבאוצר המדינה וההגנה על שוויון הנשיאה בנטל המס. לא זו אף זו: מי שמבצע עבירות מס אינו רק מפר את החובות המוטלות עליו לפי דין אלא אף גוזל כספים מקופת המדינה.

כאשר מדובר בעבירות מס הכוללות יסוד של מרמה, כבענייננו, מידת הפגיעה בערכים החברתיים האמורים היא חמורה אף יותר. לפיכך, הענישה בגין ביצוען צריך שתכלול, למעט במקרים חריגים, רכיב של מאסר בפועל ממשי, מאחורי סורג ובריח. זאת, במיוחד במקרים, שוב כבענייננו, שבהם מדובר בהעלמה שיטתית של עיסוק שלם שהצמיח הכנסות לאורך שנים (ר' למשל ע"פ (מחוזי ת"א) 70003/04 **מדינת ישראל נ' הגואל** (2004); רע"פ 5060/04 **הגואל נ' מדינת ישראל** (2005).

18. לעניין מדיניות הפסיקה בכגון דא, ניתן להשוות לרע"פ 3998/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (2015) - הדומה במידת מה לענייננו - בו אושר מתחם עונש הולם שבין 10 חודשי מאסר בפועל לבין 24 חודשי מאסר בפועל. כמו כן יש לציין את רע"פ 4233/16 **מור נ' מדינת ישראל** (2016) - שם דובר בהשמטה בסכום כמעט זהה, אם כי גם בעבירות של זיוף - בו אושר מתחם עונש הולם שבין 12 חודשי מאסר בפועל לבין 24 חודשי מאסר בפועל.

19. ב"כ הנאשם עתר להקלה עם הנאשם הן בשל הסרת המחדל במלואו והן בשל דחיית בקשתו לסיום עניינו בכופר, אך אין בידי לקבל את עתירותיו אלה:

באשר להסרת המחדל - אין ספק כי בעבירות פסיקליות כגון דא הסרת מחדל מלאה הינה נסיבת-קולה מהותית ועל כן יש ליתן לה משקל מהותי בעת גזירת עונשו של הנאשם, בהתאם. יחד עם זאת, יש לזכור כי מי שמסיר מחדל רק מתקן, ובדיעבד, תוצאות של עבירה פלילית אותה הוא ביצע. לפיכך נפסק, לא אחת, שאין בהסרת מחדל כדי למנוע הטלת עונש של מאסר בפועל, להבדיל מהתחשבות במשך עונש המאסר בפועל שיוטל; ובהתחשב במהות העבירות דכאן והיקפן אין אפשרות לסטות מהכלל המחייב הטלת עונש של מאסר בפועל.

באשר לדחיית בקשת הכופר - לא הונחה לפני תשתית שעל יסודה ניתן לקבוע כי דחיית בקשת הנאשם לכופר נעשתה במקרה זה שלא כדין או בשרירות. עצם העובדה שהיו מקרים בעבר, בהם הושת

כופר חלף הגשת כתב אישום, אין בה כדי ללמד על הפליה כלפי הנאשם, שכן על פני הדברים לא מדובר ב"קבוצת שוויון". אין לדעת מה היתה התשתית הראייתית במקרים שהציג הסניגור, או מה היו הנסיבות האישיות של המבצעים לרבות מבחינת עבר פלילי, וממילא אין כל יסוד לקבוע כי הנאשם הופלה כביכול לרעה.

20. לפיכך, על רקע כל האמור עד כאן - כמו גם בהתחשב ברף הענישה העליון לו עתר ב"כ המאשימה - אני קובע כי מתחם העונש ההולם במקרה דנא, ברכיב המאסר בפועל, הינו בין 9 חודשי מאסר בפועל לבין 18 חודשי מאסר בפועל.

(2) גזירת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם:

21. לאחר קביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחם זה, בהתאם להוראות סעיף 40יא וסעיף 40יב לחוק העונשין. חריגה לכף קולה ממתחם העונש ההולם אמנם אפשרית משיקולי שיקום - כאמור בהוראות סעיף 40ד לחוק העונשין - אך על פני הדברים אינה מתאימה למקרה דנא.

22. באשר לנאשם שלפניי, השיקולים הרלוואנטיים לגזירת עונשו בתוך מתחם העונש ההולם הינם כלהלן:

עברו הפלילי של הנאשם - לנאשם 6 הרשעות קודמות, רובן בעבירות סמים ורכוש. כפי שצוין כבר לעיל, בשתי פעמים כבר התחשבו בתי המשפט בנאשם וגזרו את דינו לעונש של מאסר בפועל שירוצה בדרך של עבודות שירות. לנאשם אמנם אין הרשעות קודמות בתחום המיסים, אך לא למותר לציין כי את עבירות המיסים ביצע הנאשם במקביל לביצוען של עבירות אחרות, מושא חלק מהרשעותיו הקודמות.

הודאה ונטילת אחריות - הנאשם הודה בעובדות כתב האישום ובכך חסך מזמנם של העדים, הצדדים ובית המשפט. פשיטא כי נסיבות אלה יש לזקוף, ובאופן מהותי, לזכותו של הנאשם. בנוסף, כפי שהדברים באו לידי ביטוי בדברו האחרון של הנאשם לעונש, הנאשם נטל אחריות על מעשיו, ואף זאת יש לזקוף לזכותו.

מאמצי הנאשם לתיקון תוצאות העבירות ולפיצוי על הנזק שנגרם בעטיין - הנאשם סילק ותיקן את מלוא מחדליו מושא כתב האישום ואף מעבר לכך. מדובר, כמובן, בנסיבה מהותית לקולת העונש.

נתוניו האישיים של הנאשם ונסיבות חייו - הנאשם הינו יליד שנת 1970, רווק, אשר נסיבות חייו מילדותו היו מורכבות ולא פשוטות.

חלוף הזמן מעת ביצוע העבירה - מתום ביצוע העבירות בסוף שנת 2012 ועד להגשת כתב האישום חלפו קצת למעלה משלוש שנים. אמנם ראוי היה שהתיק יטופל בקצב מהיר מזה בו הוא טופל, אך לא מדובר בשיהוי בלתי סביר, ובוודאי שלא בשיהוי המצדיק הימנעות מהשתת מאסר בפועל.

23. העולה משקלול הנסיבות והשיקולים דלעיל הוא שבמקרה דנא ניתן לגזור את עונשו של הנאשם ברף התחתון של מתחם העונש ההולם. אמנם בדרך כלל אין לקבוע כך לגבי מי שהינו בעל עבר פלילי טרי יחסית כמו הנאשם. יחד עם זאת, בהתחשב בכך שמדובר בהרשעות קודמות שלא בעבירות מיסים, כמו גם בהסרת המחדל המלאה, ניתן כאמור להסתפק בענישה ברף התחתון בלבד - וכך אני קובע.

24. מדובר בעבירות כלכליות מובהקות, ופשיטא כי בכגון דא העונש צריך לכלול גם ענישה כלכלית.

יחד עם זאת, ב"כ המאשימה עתר בהגיונותו להשתתף קנס סמלי בלבד, וזאת נוכח הסילוק המלא של המחדל והתשלומים הכבדים בהם נשא הנאשם לצורך זה. בנסיבות האמורות מדובר בעתירה ראויה ובמקומה, וכמעט למותר לציין שבנסיבות רגילות היה הקנס המושת על הנאשם גבוה בהרבה.

ד. סוף דבר:

25. לפיכך - ובהתחשב בשיקולים לכף חומרה ולכף קולה, אשר פורטו לעיל - אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

(א) 9 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

הנאשם יתייצב לריצוי עונשו בבית המעצר ניצן, ביום 8.1.17 עד השעה 10:00.

ב"כ הנאשמים יואיל ליצור בהקדם האפשרי קשר עם שלטונות שירות בתי הסוהר, על מנת להבטיח מיון מוקדם של הנאשם שיקל על קליטתו בבית הסוהר.

(ב) מאסר על תנאי למשך 9 חודשים, אותו לא יישא הנאשם אלא אם כן יעבור, תוך שלוש שנים מיום שחרורו מן המאסר, עבירה לפי הוראות פקודת מס הכנסה או חוק מע"מ.

(ג) קנס בסך של 5,000 ₪, או חודש מאסר תמורתו.

הקנס ישולם בעשרה תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 1.9.17 ובכל ראשון לחודש שלאחריו.

היה והנאשם לא ישלם את אחד התשלומים במועד תועמד כל יתרת הקנס לפירעון מידי.

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ו' כסלו תשע"ז, 06 דצמבר 2016, במעמד הצדדים.